

תפ (חיפה) 61007-02-25 - מדינת ישראל נ' מוחמד חמדה

לפני כב' הנשיא, השופט אבי לוי

מדינת ישראל

בעניין: המאשימה
נגד

1. מוחמד חמדה
2. סמי חמדה
3. נימר חסיאן (עציר)

הנאשמים

גזר דין

כללי

הנאשמים - מוחמד חמדה (נאשם 1), סמי חמדה (נאשם 2) ו- נימר חסיאן (נאשם 3), הורשעו ביום 3.11.25, על סמך הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שנכללו בכתב-אישום מתוקן שהוגש נגדם, כמפורט להלן:

נאשם 1: הורשע בעבירת **חטיפה בצוותא** - בניגוד לסעיף 369 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**" או "**החוק**"), בצירוף סעיף 29 לחוק; ובעבירת **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בצוותא** - בניגוד לסעיפים 333 ו-335(א)(1) ו-(2) לחוק, בצירוף סעיף 29 לחוק.

נאשם 2: הורשע בעבירת **חטיפה בצוותא** - בניגוד לסעיף 369 לחוק, בצירוף סעיף 29 לחוק; ובעבירת **סיוע לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות** - בניגוד לסעיפים 333 ו-335(א)(1) ו-(2) לחוק, בצירוף סעיף 31 לחוק.

נאשם 3: הורשע בעבירת **חטיפה בצוותא** - בניגוד לסעיף 369 לחוק, בצירוף סעיף 29 לחוק; ובעבירת **סיוע לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות** - בניגוד לסעיפים 333 ו-335(א)(1) ו-(2) לחוק, בצירוף סעיף 31 לחוק.

הסדר הטיעון כאמור, לא כלל הסכמות בדבר עונשם של הנאשמים.

עובדות כתב-האישום המתוקן

נאשם 1 הוא בנו של נאשם 2, ובינם לבין נאשם 3 קיימת קרבה משפחתית. בין הנאשמים לבין יוסף מורה - המתלונן, התקיימה היכרות קודמת. במועד הרלוונטי לאישום, החזיק נאשם 3 והשתמש ברכב מסוג "אאודי". בליבם של הנאשמים גמלה החלטה לפגוע במתלונן, ולשם כך, הם הצטיידו בכלים חדים, לרבות בגרזן ובפטיש. בתאריך 31.12.24, בשעה 21:30 לערך, נהג המתלונן בטרקטורון שבבעלותו, בסמוך לכביש 85. בשלב מסוים, נגרם תקר לאחד מגלגליו של הטרקטורון, ובשל כך,

נאלץ המתלונן לעצור את נסיעתו בו, בצדו של הכביש, בסמוך לגשר. באותה עת, נסעו הנאשמים ברכב, בסמוך למקום בו עצר המתלונן, כאשר אדם אחר (נוסף) נוסע עמם ברכב. נאשם 3 נהג ברכב, לצדו ישב נאשם 2, ובמושב האחורי ישבו נאשם 1 והאדם האחר. הנאשמים הבחינו במתלונן, עצרו את הרכב בסמוך לטרקטורון, יצאו מהרכב והתקרבו לעברו של המתלונן. נאשם 1 ניגש אל המתלונן, תקף אותו באגרופים ובבעיטות בכל חלקי גופו, וכן באמצעות פטיש וגרזן, כל זאת בסיועם של נאשמים 2 ו-3. בשלב זה, נפל המתלונן לרצפה. בהמשך לאמור, הרימו הנאשמים את המתלונן ואז הכניסו אותו לתוך תא המטען של הרכב, נסעו מהמקום, ובכך למעשה חטפו את המתלונן.

משם, נסעו הנאשמים לכיוון חלקת אדמה בג'דידה-מכר, השייכת למשפחתם של נאשמים 1 ו-2, חלקה שעליה מצויה מספרה. כאשר הגיעו הנאשמים לחלקה, הם הוציאו את המתלונן מתא המטען של הרכב, ואז תקף נאשם 1 את המתלונן פעם נוספת, בסיועם של נאשמים 2 ו-3, וביחד עם אנשים אחרים. בהמשך, הובילה החבורה את המתלונן למספרה, שם קשרו הנאשמים את המתלונן בידיו וברגליו. בשלב זה, הבחינו הנאשמים בניידת משטרתית בסמוך לחלקה. אז, ביקש נאשם 2 מנאשם 1 לשחרר את המתלונן ולעזוב את המקום. מיד לאחר מכן, התקרב נאשם 1 אל המתלונן תוך שהוא מחזיק בידו קופסה ובה כדורי נשק, ואיים על המתלונן בצוותא-חדא עם נאשמים 2 ו-3, באומרו כך: **"יש לך מזל שהמטטרה עברו, אחרת הייתי יורה בך בכל הכדורים האלו וזה במיוחד בשבילך"**.

בהמשך, שיחררו הנאשמים את המתלונן, ונאשם 1 החל לדקור את המתלונן באמצעות חפץ חד, מספר דקירות בגבו, כל זאת בסיועם של נאשמים 2 ו-3, ובהמשך לכך עזבו הנאשמים את המקום.

כתוצאה מהמעשים האמורים, נגרמו למתלונן שברים בחזה: שבר ב-spinous process של חוליה T1 עם תזוזה קלה בין הפרגמנטים, ושבר בחלק הקדמי עליון של חוליה T2.

כמו כן, נגרמו למתלונן חבלות גוף שונות: חבלות בראש ובפנים; שפשופים בגב התחתון ובגב העליון; שפשופים בקרקפת פרונטלית ואוקסיפיטלית; נפיחות בגשר האף; המטומה תת-עורית פרונטלית מתמשכת מסביב לאורביטה מצד ימין; חתף בעפעף ימין; המטומה בשוק רגל שמאל.

בשל כך, הובהל המתלונן ל-"מרכז הרפואי גליל בנהריה" ביום 1.2.25, שם אושפז עד ליום 2.2.25.

תסקיר שירות המבחן - נאשם 1 (תסקיר מיום 11.12.25)

ממנו עולה, כי הנאשם בן 21, רווק; פורט, כי טרם מעצרו עבד ביחד עם אביו (נאשם 2) בתחום המסגרות ובתחום הספרות; צוין, כי הנאשם עצור מחודש פברואר 2025, וכי הוא מוכר לשירות המבחן מהליך המעצר נשוא תיק זה. עוד צוין, כי מדובר בהליך פלילי ראשון ויחיד לחובתו של הנאשם; הנאשם מסר, שברקע המעשים עמד סכסוך מתמשך בין קרוב משפחתו של הנאשם לבין המתלונן, בשל עניין כספי. עוד מסר, כי המפגש עם המתלונן נעשה באקראי, במהלכו התנהל שיח בינו לבין המתלונן, שהוביל לכדי אלימות מילולית הדדית. הנאשם טען, כי לא קדם לאירוע תכנון מוקדם; פורט, כי הנאשם התקשה להכיר בנזק ובפגיעה שגרם למתלונן וניכר כי אינו מחובר לחומרת מעשיו. עוד פורט, כי הנאשם נטה להשליך את האחריות על גורמים חיצוניים הקשורים בהתנהלות המתלונן, והתקשה לבחון

באופן ביקורתי את התנהלותו שלו. צוין, כי הנאשם לא גילה נזקקות טיפולית מצדו, וצוין גם, כי להערכת שירות המבחן הוא אינו בשל לקבלת טיפול בעת הנוכחית. עוד פורטו בתסקיר, גורמי הסיכון וגורמי הסיכוי בעניינו של הנאשם. בשקלול הגורמים, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון בינוני-גבוה להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם בעתיד. לסיכום, ציין שירות המבחן כי לא נוצר פתח לאפיק שיקומי במסגרתו, ולפיכך, אין ביכולתו לבוא בהמלצה טיפולית ביחס לנאשם. עוד הציע שירות המבחן, ככל וייגזר על הנאשם עונש מאסר, לשלב אותו בהליך שיקומי במסגרת שב"ס.

תסקיר שירות המבחן - נאשם 2 (תסקיר מיום 10.12.25)

ממנו עולה, כי הנאשם בן 49, נשוי ואב ל-3 ילדים (ביניהם גם נאשם 1); פורט, כי טרם מעצרו עבד כשכיר בתחום הבנייה; צוין, כי הנאשם עצור מחדש פברואר 2025, וכי הוא מוכר לשירות המבחן מהליך המעצר נשוא תיק זה. עוד צוין, כי אין לחובתו של הנאשם הרשעות קודמות בפלילים וגם לא תלויים נגדו תיקי מב"ד; הנאשם ציין, בנוגע לנאשם 3, כי מדובר בגיסו. הנאשם מסר, כי היכרותו עם המתלונן היא שטחית בלבד, ולשיטתו, המתלונן ביצע עבירות רכוש כלפי בן משפחתו. עוד מסר, כי המפגש עם המתלונן נעשה באקראי, ובמהלכו ביקש לאיים על המתלונן, על מנת שזה ישיב כספים שלקח מקרוב משפחתו. הנאשם טען, כי לא ידע על הימצאותו של נשק בעת האירוע, ושלל תכנון קודם או כוונה יזומה לפגוע פיזית במתלונן; פורט, כי הנאשם התקשה לקחת אחריות על מעשיו, וכי נקט בעמדה מקטינה ומצמצמת ביחס להתנהלותו באירוע. עוד פורט, כי הנאשם הכיר בכך שיכול היה למנוע את הסלמת האירוע. פורט בנוסף, כי הנאשם הביע חרטה מילולית על מעשיו, לנוכח המחירים האישיים שמשלמים בני משפחתו, אולם התקשה להביע אמפתיה כלפי המתלונן; צוין, כי הנאשם השתתף בקבוצות טיפוליות במהלך תקופת מעצרו, בהן ניכר כי הוא משתף פעולה עם ההליך הטיפולי ונכון לבצע שינוי. עוד פורטו בתסקיר, גורמי הסיכון וגורמי הסיכוי בעניינו של הנאשם. בשקלול הגורמים, העריך שירות המבחן כי קיים בעניינו של הנאשם סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד. לסיכום, ציין שירות המבחן כי אין ביכולתו לבוא בהמלצה טיפולית-שיקומית או חינוכית בעניינו של הנאשם. עוד המליץ שירות המבחן, להטיל על הנאשם ענישה הרתעתית בדמות מאסר בפועל, לצד פיצוי כספי לטובת המתלונן. עוד המליץ לשב"ס, לשקול את שילובו של הנאשם בהליך טיפולי בתחום האלימות במסגרת כותלי בית-הסוהר.

תסקיר שירות המבחן - נאשם 3 (תסקיר מיום 11.12.25)

ממנו עולה, כי הנאשם בן 39, נשוי ואב ל-4 ילדים; פורט, כי טרם מעצרו עבד כמכונאי רכבים במוסך; צוין, כי הנאשם מוכר לשירות המבחן מהליך המעצר נשוא תיק זה. עוד צוין, כי אין לחובתו של הנאשם הרשעות קודמות בפלילים וגם אין תלויים נגדו תיקי מב"ד; הנאשם מסר, כי המפגש עם המתלונן נעשה באקראי, בעת נסיעתם של הנאשמים לבילוי חברתי. עוד מסר, כי לא הכיר את המתלונן, וכי לא קדם תכנון למעשיהם. הנאשם ציין, כי פעל בעת האירוע מתוך כעס על המתלונן, לאחר שהבין משותפיו למעשים כי קיים סכסוך קודם בין המתלונן לבין קרוב משפחתם; פורט, כי ביחס להתנהלותו של הנאשם באירוע, נקט הנאשם בעמדה מצמצמת וממזערת, לצד גישה קורבנית, ונטה להשליך את האחריות על אחרים בסביבתו. עוד פורט, כי הנאשם התקשה להתחבר לחומרת מעשיו ולהכיר בנזקים

שנגרמו למתלונן, וכן התקשה להביע אמפתיה כלפיו; צוין, כי הנאשם לא גילה נזקקות טיפולית מצדו, וצוין גם, כי להערכת שירות המבחן הוא אינו בשל לקבלת טיפול בעת הנוכחית; עוד פורטו בתסקיר, גורמי הסיכון וגורמי הסיכוי בעניינו של הנאשם. בשקלול הגורמים, העריך שירות המבחן כי קיים בעניינו של הנאשם סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד. לסיכום, ציין שירות המבחן, כי לא נוצר פתח לאפיק שיקומי במסגרתו, ולפיכך, כי אין ביכולתו לבוא בהמלצה טיפולית ביחס לנאשם. עוד הציע שירות המבחן, ככל וייגזר על הנאשם עונש מאסר, לשלב אותו בהליך שיקומי במסגרת שב"ס.

הראיות לעניין העונש

המאשימה

מטעמה של המאשימה לא הוגשו ראיות לעניין העונש; צוין, כי מדובר בנאשמים נעדרי עבר פלילי.

ההגנה

בא-כוחם של הנאשמים, עו"ד איברהים כנעאנה, הגיש לעיוני מסמכים בעניינם של הנאשמים דכאן: מכתב עדות אופי בעניינו של **נאשם 1** (סומן **טעה/1**); מכתב עדות אופי בעניינו של **נאשם 2** (סומן **טעה/2**); מכתב עדות אופי בעניינו של **נאשם 3** (סומן **טעה/3**). במסמכים אלה, הובאו דברי שבח והערכה ביחס לנאשמים, מטעמו של ראש המועצה בג'דידה-מכר.

כמו כן, הוגש לעיוני מסמך ובו פסיקת בית-המשפט העליון, שעניינה בהשפעת הכליאה על נאשמים נעדרי עבר פלילי קודם, שזוהי הרשעתם הראשונה (סומן **טעה/4**).

הטיעונים לעניין העונש

המאשימה

הפרקליט המלומד, עו"ד עלי חאג', הגיש את טיעוני המאשימה לעניין העונש בכתב (סומנו **טעת/1**), והוסיף עליהם בעל-פה, במסגרת הדיון; פורט, כי הנאשמים עצורים במסגרת תיק זה עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינם - **נאשם 1** עצור מיום 6.2.25; **נאשם 2** עצור מיום 6.2.25; **נאשם 3** עצור מיום 1.2.25.

בטיעוניה, עמדה המאשימה על הערכים המוגנים שנפגעו - בנוגע לעבירת החטיפה, ציינה כי עסקינן בערכים שעניינם כבוד האדם וחירותו, תחושת הביטחון האישית והציבורית; בנוגע לעבירות החבלה, ציינה כי עסקינן בערכים שעניינם שמירה על החיים ועל שלמות הגוף.

כמו כן, עמדה המאשימה על כך, שיש לראות בעבירות שביצעו הנאשמים "אירוע אחד", לנוכח היותם של המעשים קשורים זה לזה באופן הדוק, ולנוכח העובדה כי הם בוצעו ברצף, ולשם אותה מטרה. בהמשך לכך, עתרה המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם אחד, ביחס לכל אחד מהנאשמים, אשר

יבטא את מכלול המעשים והעבירות אשר ביצעו בתיק זה.

בנוסף, עמדה המאשימה על הנסיבות המחמירות הקשורות בביצוע העבירות: התכנון שקדם לביצוע העבירות, כאשר נטען בעניין זה, כי אין מדובר באירוע שהתפתח באקראי, אלא במעשים שתוכננו מראש וכללו הצטיידות הנאשמים בכלים ובאמצעים שונים, ביניהם - גרזן, פטיש, סכין ורכב; חלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירות, והעובדה שפעלו יחדיו כחבורה. הודגש, כי נאשם 1 היה האלים יותר מבין השלושה, וכי שני הנאשמים האחרים, 2 ו-3, סייעו לו באופן מלא ואקטיבי ואפשרו למעשה את ביצוע המעשים האמורים; הנזק החמור שנגרם למתלונן, אשר כולל, בין היתר, נזק פיזי משמעותי, לנוכח החבלות הרבות שנגרמו לו בכל חלקי גופו (כזה אשר הצריך התערבות רפואית ואשפוז). הודגש, כי לצד הפגיעה הפיזית, נגרמה למתלונן גם פגיעה קשה בכבוד האדם שלו, לאור ההשפלה שחוה ולאור הפגיעה קשה בתחושת הביטחון האישי שלו; הנזק שהיה צפוי להיגרם למתלונן, לנוכח השימוש בחפצים חדים והסיכון שנשקף מכך. הודגש, כי המקרה דנן עלול היה להסתיים בנכות קשה ואף במוות; הסיבות שהביאו את הנאשמים לביצוע העבירות, כאשר נטען בעניין זה, כי ככל הנראה מדובר ב"סגירת חשבונות" עם המתלונן עקב סכסוך קודם עמו, תוך פתרון הסכסוך בדרך של אלימות קשה; יכולתם של הנאשמים להימנע מעשיית המעשים, כאשר נטען בעניין זה, כי הנאשמים שלטו במעשיהם באופן מלא וכי היו בפניהם מספר הזדמנויות לעצור את המעשים, אולם הם בחרו להמשיך בהם; יכולתם של הנאשמים להבין את מעשיהם, בין היתר, לנוכח העובדה כי מדובר בנאשמים בוגרים; העדר סייג לאחריות פלילית או קרבה לסייג שכזה; נטען, כי אין שום הצדקה למעשים, ושום סכסוך איננו יכול לשמש תירוץ להתנהגותם; הודגשה גם חומרת המעשים, לנוכח התקיפה האכזרית והשימוש בגרזן ובפטיש, ולנוכח האיום על המתלונן וההתעללות בו, כאשר כל אלה מעידים על דפוס עברייני ועל מסוכנות רבה, לצד זלזול בחיי אדם.

המאשימה בטיעוניה, הפנתה לפסיקה המתאימה לשיטתה לנסיבות המקרה, הן לעניין עבירת החטיפה, הן לעניין עבירת החבלה בנסיבות מחמירות. בהמשך לכך, עתרה למתחמי העונש הבאים:

בעניינו של **נאשם 1**, עתרה למתחם עונש שנע בין 72 - 96 חודשי מאסר בפועל;

בעניינו של **נאשם 2**, עתרה למתחם עונש שנע בין 56 - 78 חודשי מאסר בפועל;

בעניינו של **נאשם 3**, עתרה למתחם עונש שנע בין 56 - 78 חודשי מאסר בפועל.

בבחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, ציינה המאשימה, את הודאתם של הנאשמים בעובדות כתב-האישום המתוקן עוד בשלבו המוקדם של ההליך, ואת החיסכון בזמן השיפוטי הנגזר מכך; עוד ציינה, את העובדה כי מדובר בנאשמים בגירים, שאינם סובלים מלקויות ואינם קרובים לסייג לאחריות פלילית; הדגישה, את העדר ההתגרות המוקדמת ואת העדר המצוקה נפשית; היא ציינה בנוסף, את תסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינם של הנאשמים, אשר ניתנו בלא המלצה שיקומית בעניינם. משכך, טענה המאשימה, כי אין כל הצדקה לסטות לקולא מהמתחם מטעמי שיקום. הודגש, כי מדובר בנאשמים אשר נטו למזער את חלקם באירוע, וכי הם נעדרי אמפתיה כלפי נפגע העבירה. עוד הודגש, כי כפי העולה מן התסקירים, קיים בעניינם של הנאשמים סיכון להישנות מעשים דומים בעתיד; צוין, כי הם נעדרי עבר פלילי; הודגש, הצורך במתן משקל בכורה לשיקולי גמול והרתעה.

לאור המפורט לעיל, ביקשה המאשימה לגזור את עונשם של הנאשמים ברף האמצעי של המתחמים אשר הציעה.

כמו כן, ביקשה המאשימה, להטיל על כל אחד מהנאשמים מאסר על-תנאי לתקופה ממושכת, חיוב בתשלום קנס, וכן חיוב בתשלום פיצויים כספיים משמעותיים לטובת נפגע העבירה.

ההגנה

הסנגור המלומד, השמיע את טיעוני ההגנה לעניין העונש בעל-פה, במסגרת הדיון; בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, טען הסנגור, כי עבירת החטיפה המתוארת בכתב-האישום המתוקן מצויה ברף הנמוך של מדרג החומרה; נטען, כי המעשים האמורים לא בוצעו בחלל ריק, כי אם בוצעו על רקע סכסוך קודם עם המתלונן, וכתגובה למעשים שביצע המתלונן [לכאורה] כלפי בן משפחתם; נטען, כי החבלות שנגרמו למתלונן הן לא מהחמורות שבהן, וכי משך אשפוזו היה קצר מאוד.

במסגרת טיעוניו, הגיש הסנגור פסיקה המתאימה לשיטתו לנסיבות המקרה, ועתר לקביעת מתחם עונש זהה ביחס לכלל הנאשמים, כזה אשר נע בין 12 - 24 חודשי מאסר בפועל.

בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ציין הסנגור, את הודאתם של הנאשמים בעובדות כתב-האישום המתוקן, במסגרתו של הליך מוקד. הוא הדגיש, כי בהודאתם של הנאשמים, נחסך זמן שיפוטי יקר ונחסכו גם העדתם של העדים הרבים בתיק, לצד עדותו של המתלונן. נטען, כי לנוכח ההודאה וחיסכון כאמור, ראוי להקל בעונשם של הנאשמים באופן משמעותי; צוין, כי הנאשמים נטלו אחריות על מעשיהם וכן הביעו חרטה; עוד נטען, כי לא ניתן היה לשלב את הנאשמים בתוכניות טיפוליות במסגרת מעצרם, מסיבות שאינן קשורות בהם; הודגש העדר עברם הפלילי של כלל הנאשמים, והעובדה כי לא הסתבכו בפלילים עד כה. בעניין זה, הופנית למסמך הפסיקה שהוגש לפניי, ולאמור בו [סומן טעה/4], לפיו יש להתחשב בהשלכות המאסר על נאשמים שזוהי הרשעתם הראשונה; עוד הופנית, למכתבי עדות האופי שהוגשו בעניינם של הנאשמים [סומנו טעה/1, טעה/2, טעה/3].

לעניין העונש שייגזר על נאשמים 2 ו-3, התבקשתי על-ידי הסנגור, למקם את עונשם בתחתית מתחם העונש המוצע; נטען, כי עניינו של נאשם 1 שונה מזה של יתר הנאשמים, בשל העובדה כי מדובר בנאשם צעיר.

דבריהם של הנאשמים

הנאשם 1: פנה לבית-המשפט - הביע חרטה על מעשיו והתנצל עליהם.

הנאשם 2: פנה לבית-המשפט - הביע חרטה על מעשיו והתנצל עליהם.

הנאשם 2: פנה לבית-המשפט - הביע חרטה על מעשיו והתנצל עליהם.

דין והכרעה

מעשיהם של הנאשמים מעוררים סלידה ושאת-נפש. העבירות החמורות שביצעו הנאשמים הביאו לכדי פגיעה קשה במתלונן, בחירותו, בשלוות-נפשו ובגופו. בעניין זה, יפים הם דבריו של כב' השופט נ' הנדל ב-ע"פ 4131/13 **שמארי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.3.14), פסקה 5 לפסק-הדין:

"הפגיעה בנחטף אינה רק בשלילת חירותו שבוצעה בפועל, אלא בפוטנציאל הסיכון הטמון במעשה, שעלול אף להתדרדר לפגיעה פיזית חמורה... בית המשפט חייב להשמיע קולו נגד תופעות מעין אלו המערערות על סמכותו ותפקידו בחברה...". [ההדגשה אינה במקור]

אין חולק, כי העבירות החמורות אותן ביצעו הנאשמים מהוות "**אירוע אחד**", שכן קיים ביניהן 'קשר הדוק' - כולן התרחשו כחלק מפעילות עבריינית אחת שתכליתה חטיפת המתלונן בצוותא, תוך שימוש בנשק קר, זאת לצד איום עליו; מעשים אלו כללו גם פגיעה פיזית חמורה בגופו של המתלונן, הכול כמתואר לעיל בכתב-האישום המתוקן [לעניין מבחן 'הקשר ההדוק', ראו: ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל**, מפי כב' השופטת ברק-ארז (ניתן ביום 29.10.14); ע"פ 9308/12 **עיסא נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 30.7.15)]. משכך, ייקבע בעניינו של כל אחד מהנאשמים, מתחם עונש אחד הולם, אשר יתחשב במעשים המיוחדים לכל אחד מהנאשמים בפרשה [על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין]. יודגש, כי בגזירת העונש ישמר היחס ההולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמתם של הנאשמים, לבין תקופת המאסר שיהא עליהם לרצות [בהתאם לסעיף 40ג(ג) לחוק].

ככלל, בעת ביצוע מלאכת הענישה, העיקרון המנחה שנקבע במסגרת תורת הבניית שיקול-הדעת השיפוטי, הוא עקרון ההלימה: משמע, שימור יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. על מנת לשמר יחס זה, עובר לקביעת העונש יש לשרטט מתחם עונש הולם, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. מכאן, לאחר קביעת המתחם, וככל שביט-המשפט לא מצא לנכון לסטות הימנו מטעמים של שיקולי שיקום או של הגנה על הציבור, ייקבע העונש המתאים לנאשמים, בשים לב לנסיבותיהם האישיות ולנתונים נוספים, שאינם קשורים בביצוע העבירות.

ראשית, אדון בעניינו של נאשם 1 כמבצע עיקרי:

אזכיר, כי **נאשם 1** הורשע בעבירת חטיפה בצוותא, לצד עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שגם היא בוצעה בצוותא.

הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו הם ברורים - הוא פגע בכבוד המתלונן, בחופש תנועתו, בביטחונו, ברווחתו ובשלוות חייו. בהתחשב באופן ביצוע המעשים (אשר כללו שימוש בנשק קר והסתייעות באנשים נוספים), ובהתחשב בעובדה כי נגרמו למתלונן נזקים פיזיים חמורים, המדובר **בפגיעה ברף הגבוה**.

לעניין **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירת החטיפה, סקרתי פסיקה רחבה שדנה בעבירה זו. נמצאתי למד, כי קיים מנעד רחב של עונשים, בהתאם לעובדות והנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה. לצד זאת, בחנתי מקרי חטיפה אשר כללו גם פגיעה פיזית במתלונן. ראו למשל:

במסגרתו של ע"פ 1187/22 מדינת ישראל נ' זיאדא (ניתן ביום 6.3.22) נדון עניינו של מי שהורשע בעבירות שעניינן: חטיפה - בניגוד לסעיף 369 לחוק, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - בניגוד לסעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק, ואיומים - בניגוד לסעיף 192 לחוק. באותו מקרה, בוצעו המעשים על רקע "כבוד המשפחה", בשל יחסיו של המתלונן עם בתו של הנאשם. המערער נידון בבית-המשפט המחוזי ל-18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בערעור לבית-המשפט העליון, הוחמר עונשו של המערער ל-30 חודשי מאסר בפועל, תוך ציון שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין.

במסגרתו של ת"פ (מחוזי ירושלים) 8166-06-21 מדינת ישראל נ' דסטה (ניתן ביום 11.8.22), הורשע הנאשם (שמספרו בתיק 1), על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב-אישום מתוקן, בעבירות שעניינן: חטיפה - בניגוד לסעיף 369 לחוק, וגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - בניגוד לסעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק (באישום הראשון), ובעבירה שעניינה השמדת ראיה (באישום השני). באותו מקרה, דובר בשני נאשמים אשר קשרו קשר עם אנשים נוספים, במטרה לחטוף את המתלונן, להפעיל כלפיו אמצעים אלימים ולהפחידו, על רקע חובות כספיים. הנאשמים יצרו קשר עם המתלונן, וביקשו ממנו לפגוש בהם בעניין החובות. בהמשך, עלה המתלונן לרכב, כשנאשם 1 נוהג בו, ולאחר מכן עלו לרכב הנאשם שמספרו בתיק 2 ואדם נוסף. בשלב כלשהו, ניסה המתלונן להימלט מהרכב, ובתגובה לכך הכו אותו הנאשמים בצוואתא באגרופים, ונאשם 2 חנק אותו. בהמשך, הורד המתלונן מהרכב וניסה להימלט פעם נוספת, אולם נאשם 1 נטל מוט ברזל והלם באמצעותו בראשו, בגבו ובכף ידו של המתלונן, בעוד שהמתלונן מנסה להתגונן. המתלונן נפל על הקרקע כשהוא חבול ומדמם, אז בעטו הנאשמים במתלונן מספר פעמים. לאחר מכן, כיסו את ראשו של המתלונן, הכניסו אותו לרכב נוסף שהגיע למקום והפעילו כלפיו שוקר חשמלי. ברכב הנוסף, הסיעו נאשם 1 ואנשים אחרים את המתלונן, נסיעה שבהמלכה, נגנבו מהמתלונן טלפון סלולרי יקר וסך של כ-600 ₪. בנקודה מסוימת, הורידו את המתלונן מהרכב כשהוא חבול ושותת דם, היכו אותו בבעיטות ואגרופים בגופו, זרקו לעברו בקבוק מים ואמרו לו להסתדר לבד. כתוצאה מהאירוע, נגרמו למתלונן חבלות חמורות בראשו, בגבו ובאפו, שכללו גם שבר באחת מחוליות הגב שלו. **בעניינו של נאשם 1 נקבע מתחם עונש שנע בין 40 - 60 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו עליו 38 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים;** בעניינו של **נאשם 2** נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים - בהתאם להסדר טיעון סגור עליו חתמו הצדדים (תוך התחשבות בכך שחלקו מצומצם יותר בהשוואה לנאשם 1).

עוד בעניין עבירת החטיפה, ראו גם: ע"פ 7669/17 הייב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 10.10.18).

על מנת לשרטט את מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1, עיינתי גם בפסיקה רחבה העוסקת בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בנוגע לעבירה זו, ראו המקרים הבאים: ע"פ 3867/23 מדינת ישראל נ' שנקור (ניתן ביום 11.7.23); ע"פ 1972/21 טוויל נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 10.3.22); ע"פ 1985/18 אביטל נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.6.18).

בבואי לגבש את מתחם העונש ההולם, אתן את הדעת לאותן **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, זאת בהתאם **לסעיף 40ט(א) לחוק העונשין**:

כאמור, **נאשם 1** ביצע את העבירות המיוחסות לו כמבצע עיקרי, שאינו בלעדי; בהיבט התכנון, יצוין, כי הנאשמים הצטיידו מראש בפטיש, בגרזן ובסכין, לצד אביזרים נלווים נוספים; כמפורט לעיל, המתלונן

הותקף על-ידי הנאשמים במספר הזדמנויות שונות, תוך פגיעה פיזית קשה (הן בשלב שלפני החטיפה והן בשלבים שלאחריה), מסכת שכללה גם איומים על חייו; למעשה, **נאשם 1 היה הגורם הדומיננטי והמוביל בפרשה**, בעוד שיתר הנאשמים חברו אליו או סייעו לו בביצוע המעשים. יצוין, כי השלושה שללו את חירותו של המתלונן בצורה בוטה, ולאורך זמן, וכן הסתייעו באנשים אחרים לשם כך. עוד יצוין, כי הנאשמים נמלטו מהמקום; הנזק שנגרם למתלונן הוא נזק משמעותי, כזה אשר הביא לכדי היזקקות המתלונן להתערבות רפואית ולאשפוז קצר. יודגש, כי בעבירות מסוג זה נפגעת גם תחושת הביטחון האישי של המתלונן; הנזק שצפוי היה להיגרם למתלונן היה גדול, ויכול היה להביא לכדי נכות ואף לכדי אבדן חיי אדם; הנאשם הבין את מעשיו, ואת הפסול שבהם; הנאשם יכול היה, וצריך היה, להימנע מעשיית המעשים; יודגש, כי אין כל הצדקה לביצועם של המעשים.

לאור המקובץ, סבור אני כי יש לקבוע בעניינו של נאשם 1 מתחם עונש הולם הנע בין 44 - 72 חודשי מאסר בפועל, זאת לצד עונשים נלווים.

משנקבע מתחם הענישה, בשלה השעה להגדיר את העונש המדויק שיוצב בתוככי מתחם הענישה, תוך התחשבות באותן **נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות**, זאת לפי **סעיף 40 יא לחוק העונשין**:

לזכותו של הנאשם ייאמר, כי הוא נטל אחריות על מעשיו, והתנצל עליהם; יש לזקוף לזכותו את החיסכון בזמן השיפוטי היקר, הנגזר מהודאתו ומההגעה להסדר הטיעון; כאמור, המדובר בנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי קודם, אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם מעצרו; כמפורט, התסקיר שנערך בעניינו של נאשם 1 ניתן בלא המלצה על אפיק שיקומי בעניינו. יתרה מכך, כפי העולה מהתסקיר, מדובר בנאשם אשר נשקף ממנו סיכון להישנות עבירות בעתיד; כמו כן, לא נעלמו מעיניי, המסמכים שהוגשו לעיוני בעניינו של הנאשם.

בנוסף, נוכח התנהגותו המסוכנת של הנאשם, סברתי כי בהחלט יש מקום לכלול בגדרי מתחמי הענישה את השיקול שעניינו **בהרתעת הרבים** (בהתאם לסעיף 40 לחוק); תוך העברת מסר לציבור הרחב שהתנהגות דומה שכזו אינה מקובלת במחוזותינו.

לאחר ששקלתי את כל השיקולים הרלוונטיים לכך, מצאתי להטיל על נאשם 1 עונשים כדלקמן:

(א) 46 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

(ב) 12 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, עבירת חטיפה או עבירת אלימות מסוג פשע.

(ג) 6 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, עבירת אלימות מסוג עוון.

(ד) פיצויים לטובת נפגע העבירה בסך של 10,000 ₪.

הפיצויים ישולמו ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ביום 1.3.26, והם יועברו לנפגע העבירה לפי פרטים עדכניים שיימסרו בידי המאשימה למזכירות.

אי-תשלום אחד מן התשלומים במועד יעמיד את יתרת הפיצוי לפירעון מידי.

כמו כן, אבקש משב"ס לבחון את אפשרות שילובו של הנאשם בתהליך טיפולי במסגרתו.

כעת, אפנה לדון בעניינם של נאשמים 2 ו-3:

אזכיר, כי **נאשמים 2 ו-3** הורשעו בעבירת החטיפה בצוותא (ביחד עם נאשם 1), ובעבירת סיוע לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות (כמסייעים לנאשם 1).

בבחינת **הערכים המוגנים** שנפגעו ממעשיהם של נאשמים 2 ו-3, אציין כי מדובר בערכים דומים במהותם לאלה אשר פורטו לעיל, בעניינו של נאשם 1. יחד עם זאת, אציין, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הקשורים בעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות, הינה פחותה בהשוואה לנאשם 1, לאור העובדה שנאשמים 2 ו-3 הורשעו בעבירת סיוע בלבד (ולא בעבירה המוגמרת).

בבחינת **מדיניות הענישה הנוהגת**, אפנה את הקורא לפסיקה אשר נסקרה לעיל בעניינו של נאשם 1. יצוין, כי מדיניות הענישה בעניינם של נאשמים 2 ו-3 נגזרת מזו של נאשם 1, בין היתר, לאור הקבוע בסעיף 32 לחוק העונשין, לפיו עונשו של "מסייע" הוא מחציתו של המבצע העיקרי של העבירה.

כעת, אתן את הדעת ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, בהתאם ל**סעיף 40ט(א) לחוק העונשין**:

כמפורט, **נאשמים 2 ו-3** ביצעו עבירת החטיפה כמבצעים בצוותא, ביחד עם נאשם 1. לעומת זאת, ביחס לעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות, נאשמים אלה מוחזקים כ"מסייעים". לפיכך, מטבע הדברים, בנוגע לעבירת החבלה הם מצויים במעגל החיצוני של העבירה; מבחינת התכנון, כאמור לעיל, הנאשמים הצטיידו מראש בכלים חדים ובאביזרים נוספים; כאמור, המתלונן הותקף על-ידי הנאשמים במספר הזדמנויות שונות, תוך פגיעה פיזית קשה (הן בשלב שלפני החטיפה והן בשלבים שלאחריה), מסכת שכללה גם איומים על חייו; למעשה, **חלקם של נאשמים 2 ו-3 פחות מחלקו של נאשם 1, שכן על-פי כתב-האישום המתוקן, במרבית המקרים, הם הצטרפו אליו או גיבו אותו במעשיו** (כאמור, נאשם 1 היה המבצע הדומיננטי בפרשה). יצוין, כי נאשם 3 החזיק ברכב ונהג בו. עוד יצוין, כי השלושה שללו את חירותו של המתלונן בצורה בוטה, ולאורך זמן, וכן הסתייעו באנשים אחרים לשם כך. יצוין בנוסף, כי נאשם 2 פנה לנאשם 1 בבקשה לשחרר את המתלונן. כאמור, הנאשמים נמלטו מהמקום; בבחינת הנזק שנגרם למתלונן, מדובר בנזק משמעותי, כזה אשר הביא לכדי היזקקות המתלונן להתערבות רפואית ולאשפוז קצר. כאמור, בעבירות מסוג זה נפגעת גם תחושת הביטחון האישי של המתלונן; בבחינת הנזק שצפוי היה להיגרם, פוטנציאל הנזק היה גדול; הנאשמים הבינו את מעשיהם, ואת הפסול שבהם; הנאשמים יכלו להימנע מעשיית המעשים; יודגש, כי אין כל הצדקה לביצועם של המעשים.

לאור המקובץ, סבור אני כי יש לקבוע מתחם עונש הולם זהה לנאשמים 2 ו-3, הנע בין 35 - 60 חודשי מאסר בפועל, זאת לצד עונשים נלווים.

בהמשך, אתחשב באותן הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לפי סעיף 40 יא לחוק העונשין:

לזכותם של הנאשמים ייאמר כי הם נטלו אחריות על מעשיהם, והתנצלו עליהם; נזקף לזכותם החיסכון בזמן השיפוטי היקר, הנגזר מהודאתם ומההגעה להסדר הטיעון; כאמור, מדובר בנאשמים נעדרי עבר פלילי קודם, אשר ניהלו אורח חיים נורמטיבי טרם מעצרו; כמפורט, התסקירים שנערכו בעניינם של נאשמים 2-3 ניתנו בלא המלצה על אפיק שיקומו בעניינם. יתירה מכך, כפי העולה מהתסקירים, מדובר בנאשמים אשר נשקף מהם סיכון להישנות עבירות בעתיד; לקחתי בחשבון כי מדובר באנשי משפחה; כמו כן, לא נעלמו מעיניי, המסמכים שהוגשו לעיוני בעניינם.

בנוסף, נוכח התנהגותם המסוכנת של הנאשמים, סברתי כי בהחלט יש מקום להכליל בגדרי מתחמי הענישה את השיקול שעניינו **בהרתעת הרבים** (בהתאם לסעיף 40 לחוק); תוך העברת מסר לציבור הרחב שהתנהגות דומה שכזו אינה מקובלת במחוזותינו.

לאחר ששקלתי את כל השיקולים הרלוונטיים לכך, מצאתי להטיל על נאשם 2, עונשים כדלקמן:

(א) 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

(ב) 10 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, עבירת חטיפה או עבירת אלימות מסוג פשע.

(ג) 5 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, עבירת אלימות מסוג עוון.

(ד) פיצויים לטובת נפגע העבירה בסך של 5,000 ₪.

הפיצויים ישולמו ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ביום 1.3.26, והם יועברו לנפגע העבירה לפי פרטים עדכניים שיימסרו בידי המאשימה למזכירות.

אי-תשלום אחד מן התשלומים במועד יעמיד את יתרת הפיצוי לפירעון מידי.

כמו כן, אבקש משב"ס לבחון את אפשרות שילובו של הנאשם בתהליך טיפולי במסגרתו.

לאחר ששקלתי את כל השיקולים הרלוונטיים לכך, מצאתי להטיל על נאשם 3, עונשים כדלקמן:

(א) 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

(ב) 10 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, עבירת חטיפה או עבירת אלימות מסוג פשע.

(ג) 5 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, עבירת

אלימות מסוג עוון.

(ד) פיצויים לטובת נפגע העבירה בסך של 5,000 ₪.

הפיצויים ישולמו ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ביום 1.3.26, והם יועברו לנפגע העבירה לפי פרטים עדכניים שיימסרו בידי המאשימה למזכירות.

אי-תשלום אחד מן התשלומים במועד יעמיד את יתרת הפיצוי לפירעון מידי.

כמו כן, אבקש משב"ס לבחון את אפשרות שילובו של הנאשם בתהליך טיפולי במסגרתו.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ד טבת תשפ"ו, 13 ינואר 2026, במעמד הצדדים.